

J E L E N K Ö R.

38. szám

Pest, szerda majus 13kán

1835.

Foglalat: Magyarország (kinevezések; jelentések a' m. tud. Társaság, Muzeum 's Egyetem részéről; gr. Fekete Ferencz †; külföldi). Ausztria (simmeringi 4ik futtatás; egyveleg). Anglia (plymouthi gyűlés; Morning-Chronicle figyelmeztetése; O' Dwyer és külföldi). Franciaország (követházi érdekes viták april. 24—27kig; Livingston jegyzéke; spanyol beavatkozás; ragaszlap; Maison). Spanyolország (egyveleg tudósítások Madritbul 's a' táborbul). Portugália (a' királyné válasza). Amerika, Belgium.

MAGYARORSZÁG.

Pozsonyban majus 4, 5 's 6ik napjain reggelként tartatott kerületi ülésekben még mindig az urhéri legelő kulcsa forga vitatás alatt.

Ó cs. kir. főlsége Gundel Ferencz pesti 30adi tisztirnokot egész fizetése meghagyásával nyugalmazni méltóztatott. — A' nm. m. kir. udv. Kamara Trifunác Pálnak titoknokká történt kinevezetésével, a' keblebeli megürült concipistaságra Spécz Antal jegyzőkönyvi tisztet; — a' Viraván megürült 30adi-, só- és vámszedői hivatalra pedig Widrány János Paracelsust nevezé ki. Csertesden a' mosott-arany-beváltó hivatal megürült. (kir: kam. tud.)

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁGI JELENTÉS. Mult aprilis 27dikén lön bejelentve a' magyar tudós társaság héti ülésének, hogy néhai Puchói Marczibányi Márton fia, Marczibányi Livius, atyjának reá maradt könyvtárából 400 kötetnyi historiai, politikai, utazási, művészégi, architecturái munkákat ajándékozott, hogy ezekkel a' társaság könyvtára szaporíttassék, mellyek e' végre már általvéve is vagnak. Pesten majus 7kén a' héti üléseből

Döbrentei Gábor.
titoknok.

MAGYAR NEMZ. MUZEUM GYARAPODÁSAI: 1) 1834 oct. havában Gyurkovics Jenő kir. táblai ügyvéd ur a' nemz. Muzeumnak Petrovics Demeter rézmetsző ur, Bécsben lakó nagyreményű hazánkfia (hajai fi) által nagy szorgalommal 's művészettel gipszből készített pénzgyűjteményt, melly az ujjab korbelt nevezetes emlékek és kelőpénzekből több száz darabot foglal magában, — ajándékozott. 2) Benedicti Mihály ur Nógrád vmegyében Szenna helységi lelkész 's a' nevezett megyének táblabírája egy római votivumféle rézedénnyel kedveskedett, melly 1815ben a' helység határán szántás közben, 's egy kopott isméretlen, talán római rézpénzzel, melly ugyanazon határban 1819ben találtatott olly helyen, hol már többször régi római hamvedrek 's másféle edények is találtattak. 3) Zichy János gr. ur f. eszt. april 18kán egy természeti csuda, Fejér vmegyében (Lángon) ellett, báránnal, mellynek egy feje, egy egyes és egy kettős füle, egy pupos melle, két tökéletes és egymástól elvált hasa 's 8 lába van, köldöke pedig és nemzörése nincsen. 4) Kenedics György nyugalmazott magyar testőr és megyei eskütt ur küldött a' fogas-vakony v. közönségesen földikutya név alatt (spalex typhlus) ismeretes állatocskából egy igen szép példányt, melly Vörösegyházán találtatott.

közli Haliczky Antal
a' nemz. m. Muzeum első örje.

Zipser Ker. András ur besztercebányai professor 's több tud. társaság tagja, ki mint híres természetvizsgáló bel- és külföldön isméretes, a' m. kir. tud. Egyetemnek természet-történeti muzeumát két izben küldött orikognistiko-geognostika ásványi gyűjteményével szaporította meg. Minthogy ezen gyűjtemény által a' tanuló ifjuság Magyarország sok bányahegyéről pontos fölvilágosítást vehet 's a' földisméreti tudomány iránt fölhevült buzgóság általa növekedik: az érintett természet-történeti muzeum igazgatósága kedves kötelességének tartja tisztelt Zipser urnak hazafi ajándékát ezennel nyilván megköszönni.

F. hónap 11ikén esti 6 $\frac{1}{2}$ órakor, gőzhajón Pozsonybul Pestre érkezte után mélt. Galanthai Fekete Ferencz gróf ur, alig lépett szállásába, gutaütés által, éltének 68ik évében a' tulvilágra szólítottatott. Fiatal éveiben a' boldogult valamint a' katonai rendnél mint százados kapitány, ugy később a' kir. Helytartótanácsnál mint titoknok a' királyt és hazát szolgálta, több országgyűlésen tetteleg részt vön névszerint az országos küldöttségben, mellynek egy szorgalmas tagja volt, kiterjedő hazafi buzgalmának itt is nyilvános jeleit adá 's a' kir. kamarai puszták népesítéséről irt jeles véleményű értekezést bocsátott közre. A' haza benne egy jó fíját veszté, minden közintézetünk szives pártolóját, alattvalóji pedig kegyes urokat, ki szelid bánásmódjával szeretetüket igen megérdemlé. A' közkedveltetésének elhunytát hitvesén szül. gr. Illésházy Maria csill. ker. dámán kívül még életben levő 92 esztendő édesanyja, szül. gr. Esterházy Jozéfa szinte csill. ker. dáma kesergi országszerte számos jóbaráti és ismerősi koszorujával. Eltűnté méltán sajnálható még azon szempontból is, hogy vele nemzetünknek egy nevezetes ivadéka, t. i. néhai gróf Fekete országunk bírójának, mint az elhunyt nagyatyjának, ága végképen elenyészik. Földi maradványai Sz. Anna mezővárosba mint nemzetségi örökjébe vitetnek örök nyugalomra. Béke virasszon felettük.

KÜLFÖLDI. Itt Pesten majus elejétől kezdve a' gabona-kereskedés nagyobb életre kapott, mert a' tulajdonosok a' megeredt esőzés miatt tartogatott gabonáikkal mindünnen elétódulnak 's az árban sokat engednek. A' jó közönséges tisztaközának pesti mérője 3 pengő frton kel, de a' kukoricza minthogy kevés, ára is folyvást az előbbeni. — Debreczenben a' sz. Györgynapi vásár általán véve jól ütött ki. A' garmati áruknak (czukor, kávé 's a' t.) legjobb keletük

volt; kézművek közt pedig a' selyemszöveteknek. — Szegeden maj. 1sőjén délután mintegy 4 $\frac{1}{2}$ re támadt iszonyú szélvész a' Tiszán néhány malmot elsüllyesztett, a' hajóhidat elszakasztá, több épületet megrongált, 's a' legnagyobb fákat tövestül csikarta ki. A' Tiszahidhoz közel állott fürdőházat a' folyam közepére ragadá két gyermekkel együtt, kik épen benne valának. A' hullámok ölnyi magasságra duzzadtak 's rémítőleg csapkodtak a' malmokhoz; mind e' mellett két molnár, nem gondolván életével, a' gyermekek szabadítására csolnakba ugrott 's bátor lélekkel küzdve a' dühöngő hullámokkal a' Tisza közepére sujtott fürdőhöz vergődve a' két gyermeket szerencsésen a' parton siránkozó anyjokhoz juttatá. Két asszony és egy leány azonban az orkán áldozatja lett, mert midőn épen vizet meritének a' Tiszából, mindhármokat a' folyó mélyére sodrá. A' szerencsétlenek nem merültek el azonnal, hanem midőn már majd a' tulsó parthoz csapá őket a' vihar, mielőtt a' merész molnárok segedelműkre érhettek volna, a' habok alá süllyedtek. A' vész dühe miután igen sok kárt okozott, mintegy $\frac{3}{4}$ óra mulva csillapodni kezdett. Honm. — Soprony vmegyében egy molnármeister, neve Pieler Ferencz (lakik Trajstofon, (Trausdorf), igen jelessé teszi magát vidéke polgártársai előtt, köréhez képesti nevezetes polgári erényeivel, mellyeket 1829 óta szakadatlan láncszemű folyamatosan gyakorol 's mellyek igen érdemesek nyilvánosmáltatásra és tudatásra. Ugyanis szűkölködő embertársai iránt tenni szokott nemeslelkű segedelmezést mellőzván szép lelket mutat az, hogy Trajstof és Oszlop helységek, és Fekete-város (Purbach) számára tűzoltás végett mindeniknek különkülön egy nagyszerű vízfeeskendőt csináltatott ajándékba. Trajstofon a' községnek ajándékol egy kovácsműhelyt épített lakkházzal 's tőszomszédjában egy kerekgyártóműhellyel; később a' templomra 1800 fr. alapítványt tett, hogy annak évenkénti kamatja a' község 10 háziszegénye közt osztassék ki; szintilly célra 1500 fr. magpénzt alapított Oszlop helységben. 1829ben Trajstofon az árviz által megkárosultaknak 600 frtot ajándékozott. Ez mind olly szép tett, melly a' jólelkű adakozónak derék hírét nem csak laktáján, hanem minden emberbarátelőtt sokáig érdemlett tiszteletben tartandja. — Voigtländer ur, kirül minap említettük, hogy gőzkocsijával Pestet is szándéka meglátogatni, majus 9ikén csakugyan leérkezett hozzánk. Gőzkocsija részekre szedve hajón hozatott le, de visszamenetkor, mint hallik, azon szándékozik fölrándulni 's utasokat is vállalni. — Bécsben a' növény- 's virágmutatás majus 6—9ikén menvén végbe, honosink részéről b. Prónay és gr. Csáky kertjeikből vala nevezetes számú növény oda küldetve. Jutalmak közül a' 3ikot b. Prónay ur kertjéből került Podolobium trilobatum, 's a' 6ikat szinte az ő kertjében termesztett Rhododendron Alta-Clerense nyerék el, mellyeken kívül az első 's 2dik jutalomhoz közelítő példányoknak ítelt növények is az ő kertjének származékai. Az idén kiállított növények összes mennyisége 2000 darabra ment. A' kiállítást szinte b. Prónay ur intézte, melly ügyes intézetében kitünő volt a' növénymutatás legelső kezdője 's legbuzgóbb pártolója a' már elhunyt Antal főhg. emlékéért példázó háladáatos rendezet, melly a' növények közepezt óriási nagyságu cipruszokból 's gyönyörűn vi-

rágzó camelliákból (az elhunytnek legkedvesb virágfajából) vala igen diszesen alakítva. — Pozsonyban april 28kán Biermann Sámuel ur a' helybeli evang. község volt igen érdemes predikátora és seniora, életének 66dik évében meghalálozott. —

Figyelmeztelve érdemes Olvasóinkat mai Értesítőnkben Clair Ignác ur gyakorlás és viadalmester ur jelentésére, nem ajánlhatunk testerősítésre semmit méltóbban, mint az ott jelentett gyakorlászatot azoknak, kiket a' jelentés illethet; 's ha még azt mondjuk hozzá: Hol a' test virgoncz 's eleven, ott a' lélek is vidor. Mindnyájan, kik velünk együtt úgy is eleget fáradoznak a' lélek-ébredésben, örömet szorítanak kezét Clair urral, míg ő amazt ébreszti, és szívünkben ohajtjuk, hogy Clair ur képes legyen legalább testileg tespedező ifjainkat fölserkenteni a' zsidobadozás mámorából.

A U S Z T R I A.

Csehország RRei majus 4ikén nagy számú küldöttséggel járultak ő cs. kir. Fölségéhez, a' bold. fölség elhunyt miatti fájalmukat, 's Ferdinand ő cs. kir. fölségének trónraléptéhez szerencse-kívánatokat kijelenteni. A' küldöttség szónoka gróf Mittrowszky főkancellár ur volt.

Simmeringi negyedik lóverseny végbement maj. 7. 1835.

A' küzd-serleg (Kampfbecher) 140 arany értékű, 1832 óta Harrach Fer. gr. birtokában. — 4 ang. mf. Hunyady és Széchenyi grófok, mint kihívók ötven ötven aranyat tettek le. Széchenyi Ist. gr. ménje Lionel, 97 ft. 1. Hunyady Józ. gr. ménje Figaro, 100 ft. 2. Harrach Fer. gr. ménje Surveyor, 97 ft. 3.

2. Ezüst kargyertyás, 120 aranyat érő, Anglián kívül született minden lóra. 3 ang. mf. Tétel: 50 ar.; a' tételek két harmada az első lóé; egyharmada pedig a' másodiké. Hunyady Józ. gr. ménje Gildroy, 108 $\frac{1}{2}$ ft. 1. Nádasdy Tam. gr. kancz. Fair Duchess 101 ft. 2.

3. Aranyos ostor, bármelley honi ló számára. Tétel: 30 ar. mindenik. 1 ang. mf. Nádasdy Tam. gr. 4e. pej kancz. Evelina, 94 ft. 1. Eszterházy Mih. 4e. pej kancz. Queen, 90 ft. 2.

4. Elegyverseny, belföldi 3 éves lovakra. Tétel: 30 arany mindenik, fele bánat. 1 ang. mf. Hunyady Józ. gr. szürke ménje Osman, 88 ft. 1. Festetics Mikl. gr. pej kancz. Mery, 86 ft. 2. Hét ló bánatot fizetett.

5. Arany-díj, 22 aranyat érő, a' simmeringi utolsó futásra, szárazföldi minden lóra, $\frac{3}{4}$ ang. mf. Tétel 12 ar. mindenik. Bejelentve volt három ló, futott kettő. Hunyady Józ. gr. m. Osman, 75 ft. 1. Festetics Miklós gr. kancz. Mery, 68 ft. 2.

Különverseny. — Waldstein Ján. gr. lova Haidee 1. Lichtenstein A. hg lova 2.

6. Akadály-verseny (Steeple-chase) $\frac{3}{4}$ ang. mf. Futtatott 10 idomár (trainer). White idomár lova 1. Holmes idomár lova 2.

Trieszti hírek szerint april 23áról a' kereskedés ott ismét elénkűlni kezd 's Nauplia, Alexandria és Smyrnából sok megbízás érkezik. Délamerikával is vidorul a' kereskedés, melly sokkal

nyomossabb leend, mihelyt a' nyugalom egészen helyre álland ott 's függetlenségét Spanyolország elismérendi. Réz, cin és kényeső (szered) miatt nagy a' kérdezősködés. Rothschild, ki valamennyi spanyol réz-, cin-, és kényeső-bányát kibérlett, bizonyosan sokat fog nyerhetni, mert ezen érczek ára följobb szökken. Szó van vasút-építésről is Triesztől Bécsig, 's onnan Galiczia széleig." —

ANGLIA.

Említettük, hogy a' lordkancellár hivatala három biztosra ruházott. A' Times, nem tudni mi okból, keményen kikel e' rendszabály ellen, 's noha, úgymond, a' kinevezett biztosok személyei ellen semmi kifogás; a' dolog ellen mindazáltal igen nagy és köz az elégtelenség. — Egy röpkeirat e' czim alatt: „Gondolatok az angol aristokratiáról“ nagy megindulást okoz most Londonban. Közönségesen Broughamot tartják szerzőjének. — Plymouthban, Devon megyében, hol John Russel lordnak kell megválasztatnia, april 23án nagy előkészületi gyűlés volt, mellyen azon választók jelentek meg, kik J. Russel lord mellett szándékoznak szavazni. Ez alkalommal Ebrington lord bővebben kibocsátkozott azon viszonnyról, melly a' ministerek és O'Connell közt fenforog: „Nem dolgom, úgymond, védelmezni a' tisztes dublini tagbeszédét. Senki sem panaszelhatja inkább mint én, hogy O'Connell ur parancsoló észtehetsége olly sokáig csupán országigatásra fordították. Én azért sem állom ezt itt mondani, mert már egyszer az alsóházban O'Connellnel szemközt kimondottam eziránt véleményemet. E' tekintetben arra hivatkozom, mit a' mostani kormány feje a' lordok házában minap mondott. Melbourne lord világosan kijelenté, hogy O'Connell ur tanácsát sem közvetett, sem közvetlen föltét által nem vásárolta meg. De midőn ösvényét másítja O'Connell ur, midőn tervei üzése azon módjától, melly szerint elégszerencsétlenül már régóta dolgozék, eláll; ha önként hajlandó minden föltétel nélkül hatalmas segedelmét ajánlani a' mostani ministereknek, kérdem uraságtokat, mint eszes férfiakat: lehetne é igazolni a' kormányt, ha illy segedelmet elutalna, vagy O'Connell iránti megvető bánással fosztaná meg magát önkényleges ragaszkodásától. Haladjon a' kormány, mind O'Connellre, mind az orangista pártra nézve olly közép uton, mellyen megtegye azt, mit igazságosnak itélend, ez lesz azon ösvény, melly Irland megnyugtatóra vezetend. (nagy tetszés). A' ministereknek nem szabad egyik párt kedvezései után is esengeni, de homlokban sem szabad azokkal ütközni. Legalaptalanabb hírek terjesztetének el, 's fájdalom! úgy tapasztalám, nem minden süker nélkül. Én azonban meg va-

gyok győződve, hogy azon nyíltszívűség, mellyet Devonshire választóji a' polgári és vallási szabadság védelmében folyvást mutattak, még egyszer alkalmat nyujtand nemes barátomnak, hogy szerencsét kívánhasson magának közös ügyünk győzelméhez. Russel lord eljövend hozzatok. Halljátok őt. Ismerjétek meg tőle a' kormány érzelmeit és szándékait, 's azután ítéljétek politikai becsületességéről.“ A' radical lapok, noha nincsenek egészen megalégülve a' kormány összeállításával, még is támogatást ígérnek mindaddig annak, míg a' haladás ösvényén maradand. Így fejezi ki magát az Examiner, így a' Spectator, mind ketten a' szélső radicalismus lapjai. — Cobbett ur, mint saját nemű radical, furcsa levél-alakban mondja el üdvező köszöntését Spring-Rice urhoz a' kincstár kancellárjához, mellyben Cobbett teljesen hű önmagához 's különzködő furcsaságihoz. — A' londoni lapok szerint a' Tunnel munkáit ismét meg fogják kezdeni. Már is nagy a' sürgés, 's több száz munkás foglalkozik az előkészülettel. — A' Morning-Chronicle april 24én ismét fölszólítja a' reformok barátit, hogy a' toryk celszövedéket Russel lord megválasztatása ellen aláírások által ügyekozzenek szétfoszlatni. — A' Globe szépen megfelel azon kettős vádra, mellyek közül egyik szemére hányja a' ministereknek, hogy O'Connell ural Irlandra nézve egyetértének; a' másik pedig, hogy O'Connellt Melbourne lord a' felsőházban adott nyilatkozása által megbántotta. „Mi ezen, szövetséget illeti, némelly tory béres azt állítja, hogy az valóban létez 's bizonyos titkos quid pro quo iránt egyezésnek kelle történni; míg más szinte buzgó hazafiak már előre örülnek, hogy Melbourne lord „O'Connell orra előtt csapta be az ajtót“ 's így egyszerre őt ellenségévé tette. Nem látják célirányosnak megvallani, hogy O'Connell okos és mérsékelt vala, midőn mondá: „Én nem akarok kikötéseket tenni; de én a' ministereket támogatni fogom, mert bizom becsületes szándékjokban, hogy Irland iránt lényeges igazsággal fognak viseltetni. A' toryknak nincs fogalmuk illynemű részrehajlatlanságról; de a' nemzet méltatni fogja ezt 's megköszönni O'Connellnek. Azt föltehetni, hogy Melbourne lord nem ismeri félre azon hasznót, hogy részén van O'Connell's O'Connell észtehetségi 's befolyása iránt magas és tiszteletteljes hódolást bizonyított, míg e' tudós gentleman őszinte támogatása által meggyőzőleg kimutatja, hogy csak hazája jólléte, mellynek bizodalmit olly magas mértékben bírja, nem pedig önzetes becsvágy, mit olly bőkezűleg tulajdonitgatnak neki, vezérli viseletét, mint ország embereét. O'Connell minden bizonnyal okosan 's biztosan cselekszik, midőn szabadalmú ministereket támogat, kiknek lépé-

seit, a' meddig mennek, javolja, habár azok minden nézeteiben nem egyeznek is vele meg; 's annál okosabban cselekszik, minthogy így egyik részről sem kívántatik vélemény-föláldozás, sem pedig elvek módosítása. — Sir R. Peel ugyan számos fölírást kapott, de egyetlen sem nyilvános gyűlésben határozottatott. Ellenben J. Russel lord is vett többet 's különösen egyet Liverpoolból 10,000 aláírással, mellyek mind nyilvános gyűlésekben szavaztattak.

A' Standard april 29én jelenti, hogy a' királyné Windsorban kemény meghülés következtében gyulasztó lázba esett, de már lábadoz. — ODwyer ur, ki Droghedaban az alsóházba lett választatására nevezett vizsgáló biztosság által parlamenti ülését elveszté, Droghedaban új választás után 86 szótöbbséggel újra megválasztott. O'Dwyer ur tudnillik 186 szózatot nyert, versenytársa pedig a' conservatív jelelt Plunkett ur, csak 100 szózatot. Az Öst. Beob. egy cikelyből, mellyet bizonyos Richard, Brougham lord ellen irt, kivonatot közöl. E' cikelyben megtámadja Richard Brougham lordot, 's őt ama' már említett czimű: „Gondolatok az aristokratiáról Angliában“ — röpkeirat szerzőjének állítja, mellyben Richard megsértettnek hiszi magát. A' Times is kivonatot közöl némi, febr. végéről szóló tudósításból azon győzedelmes haladások iránt, mellyeket „Achmed bei, és algieri basa v. alkirály“, kit a' nagyur fermán által ünnepélyesen kinevezett azzá, 's hatalmát már szilárdul meg is alapítá, a' francziák algieri urasága ellen tesz, egész Algierig nyomulván előre, melly e' kivonatot szerint csak egyedül maradt volna még a' kormánytság birtokában. A' tudósítást egyenesen az alkirály táborából származottnak mondják. —

FRANCZIAORSZAG.

Említettük, hogy a' követházban april. 21 kén, midőn a' tengerészeti ügyében a' kért pótlék-hitelről folyt a' vita, a' kívánt hitelt, csak azon esetben akarák megajánlani többen, ha a' kormány a' gyarmatokbeli rabszolgák fölszabadításukra illő lépéseket teend. Ez alkalommal sokan olly véleményt pártoltak, millyent tőlök nem várt az ember. Ezek közt voltanak Mauguin és Broglie uu is. Broglie, ki egy a' rabszolgaság eltörlesztésére szövetkezett társaság fejebár, még is a' rabszolgaság eltörlesztése ellen szólott. E' vitázat alatt Estancelin ur a' rabszolgák sorsát boldognak nyilvánítá, mi természetesen kacajra fakasztott mindenkit. A' szónok nagy zajban végzé beszédét, mellyet a' gyűlés tovább hallani sem akart. Delaborde Sándor ur pedig így szól: Uraim! Gyarmatink, mellyek valaha 80 millióval szaporíták kincstárunkat, most inkább terhünkre vannak, mint hasznunkra 's most 30 milliónkba kerül-

nek évenként. Azon gondolat, hogy e' 30 millió 600 millió tőke kamatja, mellyeta' belföldiiparra termékenyen lehetne fordítani, mélyen elszomorít. A' rendszert meg kell változtatni. A' barnák szabad munkája által érhetjük el azon czélt, mellyet minden eszes ohajt. Azon férfiakat, kik a' mostani rendszer kegyetlenségeit korholgatják, ujtóknak csúfolják 's arról vádolják, hogy gyarmatink vesztén dolgoznak. Uraim! a' hátra törekvő párt már egy monarchiát rontott meg; még könnyebben megronthatná gyarmatinkat.“ (igen jól! igen jól!) Ezután a' szónok az emberiség azon rendszabályit számlálja elő, mellyeket Anglia a' barnák iránt egymásután tett, 's e' példát utánzatul ajánlja a' franczia kormányának. „Ne ismételjük, fölkiált, azon gyalázatos szót: „Inkább vesszenek a' gyarmatok, mint az elv; a' fehérek tulajdonosága elve!“ Én az indítvány ellen szavazok, ha esaka' kormány olly javaslatot nem iktat belé, melly haladási eszméinknek (ideáinknak) a' gyarmati rabszolgák állapotja ügyében megfelel.“ (tetszés a' bal oldalon.) Paixhans ur azt mondá, hogy a' szónokok által fölfordított nyomos kérdések nem helyükön vannak, mert most csak arról van szó, hogy a' tengerügy-ministernek hitel adassék. Ő az indítvány mellett szavaz. Utána Lamartine ur szól 's beszédében a' biztosság javaslatát támogatja. Én így folytatá, gyakran hallám ama' híres szót: „Vesszenek inkább a' gyarmatok, mint az elvek.“ Én ellenben, uraim! azt hiszem, a' gyarmatokat tartjuk meg, midőn az elveket megbecsüljük. Mint tudjuk, Anglia tavaly fogadá el a' fölszabadító törvényt. 'S szabad e' mögötte maradnunk? Nem; a' fölszabadítási nagy kérdés elhalasztása többe kerülne mint a' fölszabadítás maga. — A' kérdés sohasem általános. — Ügyekezzenek bár szükségét akármiként bebizonyítani, mi illy vétek főállása szükségét nem hisszük. (benyomás) Néhány szónok a' rabszolgaságot szükségesnek mondja, hogy némelly növény-termesztés (kavé s t.) föntartásuk; de én midőn ama' híres tételt megfordítom, azt mondom: „vesszenek inkább el e' növények, ha csak a' rabszolgák verítéke által gyaraposznak.“ (igen jól!) „Mi a' kárpótlási mennyiséget illeti, azt úgy lehetne meghatározni, hogy ahoz egy aránysón egy részt a' természet, egyet a' rabszolga, egyet a' status adna. (mozgás) E' rendszabály a' kormányának becsületére válnék, a' rabszolgákat megszabadítaná, 's a' gyarmatokat megmentené a' tartós félelemtől. Uraim! meg vagyok győződve, a' természetök szintolly ohajtva várják a' rabszolgák fölszabadítását mint mi, hogy biztosítottassék eddigi bizonytalan tulajdonuk. Nem mondhatni, hogy az emberi társaságnak nincs joga fölmenteni magát tévedései következtésitől;

hol volnánk különben most? Ha ezen elv rendületlen állana, úgy a' feumi (hűbéri) rendszer 's az inquisitio újra, még pedig folyvást áldozatokat kívánna! Van jogunk emberiekké lennünk azon föltét alatt, hogy igazságosak legyünk; 's van jogunk megkivánni, hogy gyarmatinkban a' rabszolgák állapotja, melly vétek a' társaság ellen, szűnjék meg." Mauguin a' különben olly igen szabadelmű férfiú, a' rabszolgaság mestani állapotját védte mondván, hogy a' természetök készek volnának ugyan megegyezni a' rabszolga-fölzabadiításban; de Franciaország nem volna kész azon tömérdek kárpoítlást mégtéríteni nekik, mellyet kívánni fognának. Elbeszéli azután, mikép szabadította föl a' convent 1794ben a' barnákat Cayenneben, 's azok nem követtek ugyan gonoszítottakat el, de henyéltek, 's mit sem dolgoztak, úgy hogy éhenhalás következett a' dologtalanságra. „S ez, fölkiáltott, a' barnák karaktere! (morgás, nem! nem!) Egybehasonlítván ezután Angliát Franciaországgal azt mondja, Angliában egészen más okok határozták el a' fölzabadiítást, mellyek Franciaországban nincsenek meg. Azután, ugymond, az angol barnák is igen különböznek a' mieinktől; a' francia barnák általjában vadok. Mauguin ezután még azt is fölhozta támaszul, hogy az angol rabszolga-fölmentő törvénynek nem volt olly kedvező sikere mint reménylették. Azonban beszéde végén a' rabszolgaság halk és lépcsőszerű (fokokénti) eltörlesztését javaslá még is. Mauguin után Passyszólt Mauguin némelly észrevételeire felelve. Braziliában, Guade'loupeban, sz. Domingón megmutatták a' barnák úgymond hogy a' tisztos szónok állítása előttem e' tekintetben egészen alaptalan. (helyesen!) A' barnák szintűgy képesek művelődésre, mint más emberek. Azt mondották, mi 2000 mérföldre nem ismérjük eléggé a' gyarmatok szükségait. De mi jobban ismérjük a' gyarmatosak érdekeit mint ők maguk. Ők ellenmondottak a' rabszolga-kereskedés eltörlesztésének, sőt ellen a' szabad színesek részvételének is politikai jogokban, még is mind e' két nagy rendszabálynak szerencsés sikere lett. Isten meentsen! hogy vádoljam a' gyarmatosakat, de ők elvannak fogulva a' föld szenvedélyei 's előítéleteiben. Azonban ha már kétszer olly igen megcsalhatkoztak, hihetem, hogy harmadszor is csalatkozni fognak. (nagyon jól!) Mauguin ur nyugtalanságokról beszélt az angol gyarmatokban; de az utolsó trónbeszéd a' gyarmatok állapotját igen nyugtatónak nyilatkoztatá, pedig e' trónbeszédet olly ministerség adá, melly a' fölzabadiítást nem igen támogatá. (benyomás) Ha voltak is Angliában, kik ellenzették e' rendszabályt, olly parlamenti tagok tették azt, kiknek sok bir-

toka volt a' gyarmatokban. Mindazáltal mindezek daczára is az angolok nagyobb száma megvalagyzódve, hogy nem lehetséges szilárd társasrend, ha az erkölcsiség és igazság parancsai nem tartatnak meg. (derekasan!) Pitt már 1792ben a' rabszolga-kereskedés eltörlesztése mellett nyilatkozott, 's első lépésnek nevezé azt a' barnák fölzabadiításukra. Ötven évig tartott a' harc ellene 's mellette a' hirlapokban, és parlamentben; végre győzött még is az emberiség ügye." Az april 23ki ülésben, miután Salverte ur is az indítvány (t. i. a' kívánt hitel) ellen szólt, az elnök jelenté, hogy Tracy uron a' szólhatási rend. Tracy: „S én ugyanazon értelemben szólok, mellyben Salverte ur." Elnök: „Tudom, de az indítvány mellett több szónok beírva nincsen." (Nevetés a' baloldalon) Tracy a' rabszolgai és szabad munka közt egybehasonlítást teszen. „Uraim! ugymond, e' kérdésnél is, mint minden ezzel rokonnál azon érzékeny következőkre fognak jutni, hogy a' népeknek még anyagi (materialis) érdekeik is mindig öszhangzásban állnak az erkölcsiség és emberiség érdekeivel. Ugy van, uraim! a' rabszolga keveset dolgozik, de csak azért, mert rabszolga, 's nem azért, mert bőrszine fekete; mert a' szabad barnák veritékjökkel termékenyítették S. Domingo, Columbia, Liberia, és fél Brazilia telkeit. Mert Anglia fölzabadiította rabszolgáit, az talán ok legyen arra, hogy mi is fölzabadiítsuk a' mieinket? Az égnek legyen hála, uraim! nem azon időben élünk többé, hol e' szókat kiáltozák szüntelen füleinkbe: „a' dolyfős Albion, a' hűtelen Anglia!" hanem 1835ben, hol négy éves benső szövetség után a' szárazföld első nemzete követni a' nemes példát nem átalandja azon okból, mert azt a' szigetnek első nemzete adá. (nagyon jól!) Azonban van még egy ok az indítvány ellen, mellyet még egy szónok sem érinté. A' kívánt mennyiségek nagyrészt tengertuli őrségink szaporítására fordítatnak. De uraim! az Antillák katonáinkra nézőlly félelmes lak- v. mulatási hely, hogy négy évi szolgálati idő alatt közönségesen négy közül egy meghal. Nem kegyetlen ujonczozási törvény e' ez? Én ugy vagyok meggyőződve, hogy erkölcsiség, emberiség és vallás a' rút rabszolgaság eltörlesztését mint kötelességet kívánják tőlünk; 's hogy ha várakozásom ellenére a' ministerek illyes törvényjavaslat előadásával még tovább is késnének, én magam fogok egyet előterjeszteni. Addig pedig az indítvány ellen szavazok." Végül Mauguin még egyszer összevonván minden okait, mellyekkel az indítványt gyámolgotá, ujlag oda nyilatkozék, hogy noha nem szándéka védeni a' rabszolgaságot; mindazáltal annak rögtön eltörlesztését, mint azt a' tapasztalás bizonyítá, hely-

telennek, 's czélszerűtlennek, sőt ártalmas és károsnak tartja. Mauguin beszéde után Dupin Károly (az elnök testvére) mint a' biztosság tudósítója pontosítá össze még egyszer okait 's oda nyilatkozték a' biztosság nevében, hogy a' rabszolgaságot rögtön eltörlni nem tanácsos addig, míg az angol törvény valódi sikerét nem ismerik. Mind a' mellett fölszabadítás legyen a' kormány czélja. Mi a' kárpótlási mennyiséget illeti, mielőtt azt meg lehessen határozni, tudni kell, mi lét-eszközöket ajánlhatni a' barnáknak. Ez után történt a' már ismért szavazás. —

A' Courier français szerint, Livingston ur Broglie hghhez jegyzéket bocsátott, mellyben az egyesült statusok nevében fölvilágítást kér némi, az elnökre nézve sértegető, kifejezések iránt Serrurier ur diplomatai emlékiratában. E' fogás, úgy látszik, csak visszatorlás a' Valazé követnek a' kamara által elfogadott javaslata ellen, 's a' ministereknek nem volna jó dolguk, ha Livingston ur e' tárgybeli jegyzékére csak hederítenének is, annál kevésbé, ha komoly szemügyre méltatnák.

A' National april 28án a' Párisban néhány nap előtt elterjedt hírről a' spanyol beavatkozás iránt így elmélkedik: „Néhány lap meg lehetős határozottsággal beszél beavatkozásról Spanyolországba. Mi nem hihetünk semmi fegyveres beavatkozást; egyedül alkudozások történhetnek, 's a' praetendens pártja eléggé megállapodott már, 's eléggé is szabályosan van szerkesztve, úgy hogy azzal alkudozásba bocsátkozhatni. A' kezdet már Elliot lord által meg is van téve. — Royer-Collard ur, az orvos, april 25én az orvosiskolában ujjal próbált leczkét tartani, de húsz szót sem mondhatott anélkül, hogy félben ne szakasztassék. Több ezer tanuló volt az udvaron, utczán, 's az iskola előtti téren összegyülekezve. Zajgó csoport követé a' tanítót gúny-kiáltozások és süvöltözések közt egész Dauphine-utczáig. Errre a' j. des Débats már most levelet közöl Royer Collard urtól az orvosi kar dékánjához, mellyben amaz jelenti: mikép elhatározott szándéka leczkét nem tartani többé, minthogy jelenléte könnyen alkalmul szolgálhatna új rendetlenségekre 's tán még vérengző visszatörölásokra is. (Öst. Beob.)

A' követházban april 27én a' titkos kiadásokra kivánt 1,200,000 frank pótlék-hitel vala vita alatt. Jauber ur a' sommát tömérdeknek találta, mivel a' mostani ministerség a' rendszet-re már öt milliót ad ki, mire Polignac ur csak 1,500,000-et költe. Las-Cases ur az indítvány mellett szólt, 's védelmezé azt, mondván, hogy nem erkölcsstelen az, sőt szükséges. Állítá azt is, hogy a' juliusi kormány mindazon szabadságot megadá az országnak, mellyekért t. i. az 40 év óta küzdött. A' kormány úgy mond, min-

denki megeléghülhetésére intézi a' dolgokat. Chapuy de Montlaville az indítvány ellen beszélt. — Nem ellenszegülés a' ministerek jelszava ugymond, hanem ellenzendülés (contrarevolution). — A' doctinairek most is úgy gondolkodnak, mint a' restauratio alatt; a' ministerség általában csak a' restauratio korcs fíjaiból áll. — Croisant az indítvány mellett vala, mert a' pártok, ugymond, le vannak ugyan győzve, de nem vették még magukat teljesen a' király és charta alá. Salverte a' titkos kiadásokat ugyan szükségeseknek véli, bár azok az alkotmány elvével és szellemével ellenkezők. Addig is, míg egészen elenyészhetnek, tán az fog majd egykor határozatni, hogy egész biztosság tegye a' kiosztást, ne egyes személy; mivel így legalább ugymond azok becsülete, kik azt kiosztják, nem forogna annyiszor gyanu-veszélyben. A' kivánt hitel támogatására felhozott okok sem állanak meg. A' minister széprajzát adá az ország helyzetének, mellynélfogva inkább kevesbiteni kellene a' rendőrségre szánandó pénzt, hogy sem szaporítani. A' minister olly igen dicsérte az utolsó ülésben elfogadott kivételi törvények hatását, hogy ez okból is, a' nyilvános bátorságot legalább, olcsóbban lehetne adni. A' Vendée nyugott, 's még is megszavaztatott a' rendőrtörvény. Mire a' fölviagyázás a' spanyol széleken? ha a' rendtisztég don Carlost társaival együtt még is átbocsátotta! Vallette des Hermaux ur hosszú beszédében csak azt mondá, az elmék annyira megnyugodtak, hogy a' kormánynak fölviagyázásra nem kell többé 1,200,000 frank, mert az ezentul már szükségtelen. Ezen okból az indítvány ellen szavazott. — A' követházban april 28án Pagès ur beszélt keményen az indítvány ellen, 's azon gondolatot adá elő, hogy ha adatik is pótlék-hitel titkos kiadásokra, ne 1,200,000 fr. adassék. Még oda is nyilatkozott Pagès, hogy hihetőleg más czélokra fordítatnak a' titkos kiadásokra szavazott pénzek, 's a' ministerek védelmezőiket fizetgetik azokból. Fizessék ugymond saját erszényökből, ne a' titkos pénzalapból, mellynek nem kellene a' ministerek magányos perselyévé lennie. Malleville ur pedig azt jegyzé meg, hogy, ha a' ministerek a' titkos költséget úgy kivánták volna mint általában szükségest 's abból nem csináltak volna bizodalmi kérdést, tán mellette szavazott volna; de így az indítvány ellen kell szólnania, mert a' ministerekben nem bizhatik. A' ministerek maguk minden rendszer és összhangzás nélkül vannak. A' belminister azt mondja: a' király országol, de nem kormányoz; az igazságminister pedig azt: a' király országol is, kormányoz is; a' kereskedési minister hajlandó a' tilalmakat eltörlni, a' belminister pedig nyakas ellensége a' kereskedési szabadságnak. Ugyanezen ellenmondá-

sokr
közs
Vég
azon
fran
sék,
gész
hitel

tanu
vetk
nuló
pári
nitv
rész
re l
ne h
tele
ják,
ne n
vág
bály
gek
lotta
birá
ban
ság
kén
var
nác
teve
1jé
Mai
titol
meg
bou
rön
ártl

jött
vel
gen
ték
czá
gyü
és
ták
volt
ha
ez
doll
hoz
érk
tal
kér

sokra találhatni közöttük a' ministeri felelősség, községi szabadság és rabszolgaság ügyében is. Végre sok vita után april 29-én, miután Etienne azon javaslata, hogy a' kért mennyiségből 200,000 frank rovassék le, 's csak egy millio szavaztas-sék, 234 szóval 176 ellen félrevetett, az egész törvényjavaslat az 1,200,000 frank pótlék-hittel együtt 259 szóval 129 ellen elfogadtatott.

Louembourg közelében, Paris ugynevezett tanulókönyveke (v. diáknegyede) falain, nem rég következő ragaszlap volt kifüggesztve: „Óvás a' tanuló urakra nézve. Midőn az aprilisi vádlottak a' párisi ifjuságnak, a' törvény és orvosi iskola tanítványinak legforróbb hálájokat mondják azon részvétért, mellyet irántok mutatnak, 's melly-re büszkék, arra kéri őket a' legbuzgóbban, ne hagyják elámitatni magukat azon gonosz, hűtelen sugalmak által, mellyekkel mint tudni fogják, megkisértik őket. Kényszerítik tehát kérve őket, ne nyujtsanak ellenségeiknek ürügyöt, mellyet olly vágyva várnak, hogy valami önkényes rendszabály által lerázhassák nyakukról azon nehézségeket, mellyektől környezvék. Legyenek a' vádlottak baráti meggyőződve, hogy a' vádlók és bírák a' fontos nap közelségével nagyobb zavarban vannak, mint a' vádlottak. Üdvözlet és pajtosság!“ — Maison marsal Sz. Pétervárból april. 29-kén érkezett meg Párisba, 's másnap reggel udvarláson volt a' királynál. 5 óraker délután tanács volt a' tülleriákban, mellyben a' marsal letevén esküjét mint hadminister. A' Moniteur majus 1-jén közli a' kir. rendelést előbbi napról, melly Maison marsalt a' hadosztályban minister-status-titoknokká nevezi. — A' Journal de Paris jelenti, megezáfolva több lapok állítását, hogy Luxembourgban azok egészségének, kik a' nagy pőrön meg fognak jelenni, az új gipsz nem fog árthatni, mert az a' teremben nincs is.

SPANYOLORSZÁG.

Valdez hadmunkálatiról még mindekorig nem jött vala tudósítás egyéb, hogy összevont seregével Vitoria felé közeleg, 's Cordova és Aldama generalok utközben Amescoas egy részit leégették. Zumalacarreguy, ki minden híresztelés daczára sem vette Bergarát bé, hasonlóan összegyűjti a' külön részekben tartózkodott csapatokat, és serege már 16 zászlóaljra megy. Mint carlisták beszélnek, lord Elliot küldetése igen hasznos volt d. Carlos ügyére nézve, nem azért, mint ha valami már végeztetett volna, hanem mivel ez alkalom új buzdításul szolgált a' carlosita gondolkodásuaknak valódi tettelepniek föl's d. Carlos-hoz seregelnők; így mingyárt a' biztosak megérkezte másod napján mintegy 1500 jobbára fiatal ember gyülvége össze d. Carlos-hoz fegyvert kérni mellette katonáskodás végett. Mina a' Sen-

tinelle állítása szerint, nem marad meg navarrai alkirály, 's general Benedicto az új kijelölt e' magas polgári hivatalra. — Madritbul a' kormány a' telegraphot, melly eddig csak la Granjaig hatott, Valladolidon keresztül egész Burgosig szándékozik terjeszteni, hogy annál gyorsabban vehesse a' Valdes által küldendő hadi tudósításokat. — Saragossában a' nyugalom valamenyire helyreállott; a' főkapitány mindazáltal haditörvényszéket állított. A' lázadás Madrithez mind inkább közeledni kezd; april 9-ikén mintegy 500 főnyi lovas lázadó támadta meg Yebenes falut (Toledotól 6 órányira), a' vagyonsbakat kirabolta, egy francia utazót megölt, 's több katonát elfogott; a' dolog hírére mind Toledobul mind Madritbul számos katonaság küldetett ki a' rablók ellen, 's szerencsésen föltalálván őket, nagy vérontást követtek el bennök, a' foglyokat pedig egyrül egyig megszabadíták. — Corunnaba egy francia general 's többen, kik az Antonio kastélyban foglyoskodó lázadókkal szövetségben álltak 's a' fenálló kormány ellen összeesküttek, elfogattak. — A' j. des Débats egy bíráló cikkelyt közöl a' spanyol hadakozásról, (gen. Bugeaud aláírással,) mellyben rosztatják, hogy Mina annyira fölosztá seregeit magányos helyek védelmire, minek természetes következése vala szükségképen, hogy a' constitutionalisták csak védelmezőleg 's nem támadólag munkálhattak. Elég lett volna ugymond a' közlő, csupán az Ebro felől néhány helyet megerősíteni a' közlekedés föntartására, a' többi sereget pedig egybevonni 's belőlük száguldó csapatokat képezni. Epen e' hibája volt a' francia avatkozó-sereg hadakozásának is (Spanyolországban) Napoleon alatt, 's azért nem boldogulhatott ez is. Pattantyság nem is kell hegyi háborúhoz, hanem annál több erkölcsi szellem a' katonákban. — Valdes talán követendi e' tanácsot. —

Mina Navarrából 's általjában egész Spanyolországbul végképen elutazott Franciaországba a' camboi fürdőbe. Elutazta előtt april. 18-kán következő napiparancsot hirdettete: „Megengedvén ő fölsége fővezéri hivatalomról, mellyet gyöngéledő egészségem miatt tovább semmikép sem viselhettem, lemondanom, ő exeja don Geronimo Valdes e' hivatalt, valamint erre ő fölségének april. 7-iki kir. decretumánál fogva fölhatalmazva volt, ideiglen d. Manuel Benedicto marsalra ruházta által, minélfogva ő ezennel úgy tekintessék, mint az éjszaki sereg fővezére 's Navarrának alkirálya.“ — Ezen általruházást az Indicateur csupán formaságnak mondja, mivel a' fővezér csakugyan maga Valdes. — A' Renouveur bayonnei levelezője szerint d. Carlos elfogadá lord Elliot azon javaslatát, hogy a' foglyok a' két el-

lenkező fél közt cseréltesse ki. Azt előre látuk, mond a' levelező, hogy d. Carlos pártja illy emberséges javaslatot elfogadand, hasonlót várának már most az ellenfél vezéreitől is. Mint hírlík, Villiers urnak (az angol követnek) hivatalos léppei arra bírák Madritban a' kormánytanácsot, hogy ezentul emberibb, 's népjobbosabb hadakozásmódot kövessen az éjszaki részeken; mi ezt inkább kívánjuk az emberiség nevében, mint reménylünk. — Bacon angol ezredes d. Carlos szolgálatjába kívánkozik fölvetetni. —

PORTUGÁLIA.

Mint mult lapunkban említök, a' portugáli kamarák ugyanazon egy nap két külön küldöttséget utasítanak a' királynéhoz, kérti ő fölségét, hogy az ország javára nézve mentüelőbb ismét házasságra keljen. A' j. des Débats már most közli a' királyné válaszit, mellyek elsője a' pairekhez következő: „Erdemes pairek! Ugyanegy napon kétszeresen kifejezve hallani azon kívánságot, mellyel Önök épen hozzám járultanak, bizonylyan olly föladás, melly buba merült szivem erejét fölülhaladja. Azok, kik az urak közül elvesztett férjemet, a' nagylelkűt 's igen tiszteltet ismerék, érdeme szerint méltatni tudják az ő szelleme magas irányt, az ő szándékai nemességét, 's méltatni ezek következésiben azon hatalmas okokat, mellyek mély bánatomat szülik. Minthogy azonban az ország és saját érdekim, mellyek egymástól elválhatlanok, vezérlék az urakat ma hozzám, ugy csak azt felelhetem az érdemes paireknek, hogy kívánságuk 's a' nemzet érdekei iránt tekintettel leendek.“ Másik válasz az alsóház küldöttségéhez: „Követ urak! Ha nem méltatnám illőleg azon komoly indítóokokat, mellyek a' követházat e' küldöttségnek hozzám utasítására bírák, igen fájdalmasan esnék, hogy mély bánatomat csak illy kevés ideig kimélék meg; mivel azonban a' képviselő urak, kik tudják azon megmérhetlen veszteséget, mellyet szenvedtünk, olly meggyőződésben vannak, hogy a' dicső emlékezetű atyám által alapított intézvények megerősítésére multhatlan szükséges egy új férjet választanom: tehát azt válaszolom e' politikai szükségre, melly üzenetjök alapjául szolgál, hogy én királyné vagyok 's egyszersmind portugáli nő, melly kettős tulajdonomnál fogvást a' követ urak méltán kívánhatnak tőlem olly áldozatot, mellyet a' haza java sürget, 's melly méltóságommal nem áll ellenzésben.“

AMERIKA.

Mint tudva van, Poindexter ur, az egyesült statusok tanácsának egyik tagja, gyanuba hozták, hogy Jackson general meggyilkoltatási próbájára okot adott. E' dolog a' tanács biztosságá-

hoz utasították, melly martz. 2ki tudósításában Poindexter urat teljesen fölmenti minden legkisebb gyanu alul. A' biztosság fölszólit mindenkit annak fölfedezésére, ki vala első e' gyanús hír támasztásában, 's azt a' közönség gyűlöletének, megvetésének 's utálatának adja tárgyul. Rekesztésül következő határozást terjeszt a' tanács elé: „Végeztetett: hogy a' választott biztosság elibe hozott vizsgálati ügyben, még a' gyanu árnyéka sem terheli a' tisztés Poindexter Györgyöt.“ —

Angol lapok Veracruzból martz. 14ről így irnak: „Feb. 24én éjjel fölzendültek a' katonák San Juan Ulloa várban, 's az általak kiszabadított foglyok segedelmeivel elfogák a' kormányzót. Korán reggel megtámadák a' várost, de visszaverettek. A' zendülés ezen állapotjában maradtak martz. 9ig, hol végre élelem fogyta és segélyre csökkent kilátásuk miatt a' kormány parancsnokának megadák magukat. Feb. 25ike delétől martz. Ska reggeleig egy hajónak sem volt szabad a' révet elhagyni, de semmi idegen lobogó nem sértetett meg; egy az öbölben fekvő hajója a' kormánynak minden befutni szándékozott hajót Sacrificiosra utalt. Sylvanus (hajó) Ujyorkból martz. 27ig hozott híreket Angliába. Azon körülmény, hogy Vermuda angol szigeten, hová az éjszakamerikai Entreprise nevű brigg 73 rabszolgával vetődött, ezen, Alexandriából hozott 's Charlestonba szánt rabszolgák elvették és föl szabadították, a' déli statusokban nagy mozgalmakra nyújtott alkalmat. A' Charleston - Courier e' tekintetben így fenyegetőzik: „A' britt hatóságnak ez igazolhatatlan viselete, mellyel amerikai polgárok tulajdonát bántá, 's erőszakkal vevé el; ezen tengeri rablás a' törvény fedező palástja alatt; ezen gögös guny az egyesült statusok lobogója ellen, felszólítja kormányunk munkásságát, 's mi biztosan reméljük, hogy gyors rendszabályokhoz nyuland az igaztalanság orvoslására 's a' sérelem megbosszulására, melly már másod izben éri a' respublicát.“

BELGIUM.

April 26án ment ünnepélyesen véghez az új szülött k. herceg megkereszteltetése a' várkapornában a' méchelui érsek által. Keresztkomák voltak a' francziák királya 's királynéja. A' király képét Joinville k. hg viselé. A' szertartáson jelen voltak Marie és Clementine hercegasszonyok, a' diplomatai test, a' tanács 's a' képviselőház elnökei és alelnökei, a' ministerek 's legfőbb polgári és katonai méltóságok, úgy szinte Belgium egykori kormányzója Surler de Chokier báró. A' szertartás kezdete előtt a' király a' diplomatai test szerencse-kívánatit fogadá el. —